

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Videkre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Unnep és vasárnap után is,

Kolozsvár, 1903.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyzög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyílttér soronként 40 fillér.

Hétfő, Szeptember 21.

A harc nem szünetel.

Kolozsvár, szept. 20.

Lázás izgalom az egész országban, keserű elmélkedések és vádalkozások a hírlapokban, elborult homlokok, elszánt gondolatok, ez a mai képe a mai hangulata a nemzetnek. Szomorúbb képe régen nem volt a közéletnek, mint a mostani s fenyegetőbb helyzet, de egyúttal elszántabb ellentállás sem mutatkozott régen.

— Ha Kossuth Lajos fölkelne sírjából, hogy szózatot intézzon a nemzethez, nem rázna volna fel jobban, mint ez a hadparancs — ez a vélemény a kormánypártban.

Az alkotmányon, az alkotmányos jogokon esett sérelem elkövette azt a csodát, amelyben eddig nem lehetett volna hinni, elkövette azt, hogy az eddig alapuló kormánypárt, amely szerte-húzó és soha sem volt egyetemes, mióta a nemzeti párt beleolvadt, most már ott áll, hogy a nemzeti jogok megvédése, vagy legalább a védelem támogatása elől nem fog elhúzódnai.

Elképzelhető, hogy amikor a kormánypártban ilyen nézeteket váltott ki az a sérelem, a hadparancs által a nemzetet érte, mi van a függetlenségi pártban. Az általános nézet, hogy a végsőig való ellentállást kell most ide, a törvény korlátain belül.

Ez a végszó, amely frázistalan ugyan, de annál komolyabb. Keressük meg: mi van mögötte. Próbáljunk a serelem felett támadni első főlháborodás után nyugodtan tárgyalni afelől, mik lesznek következményei annak a tanácsadásnak, melyet a koronának csak „mindenre kapható” emberek nyújthattak.

Első az országgyűlés sürgős összehívása. Az országgyűlés egybegyűlése után ott vagy óriás, az obstrukciós hónapok legviharosabb idejét is fölülmuló harcok lesznek, vagy pedig következik a fölöslet. Ami tetézni fogja a sérelmeket, mert ex-lex-ben a képviselőházat fölösletni nem lehet és nem szabad.

Lehetséges azonban, hogy azok a tanácsadók, akik a hadparancsot bevitték a kaszárnyába a politikát, ettől sem riadnának vissza. Ez esetben valószínű, hogy ismét az erőszakos és véres választások csinálása lépne az előtérbe. De az meg bizonyos, hogy az erőszakos kormány még ez esetben sem tudna maga mellett pártot csinálni. Illetve pártot csinálni tudna, de nem lenne többsége a parlamentben.

Ha azt halljuk, hogy az ellentállás végső harcát vívjuk, hát tényleg azt vívjuk anyagi tekintetekben. A nemzet, képviselője után, nem ad ujoncot a katonaság fenntartásához s nem ad adót a katonaság anyagi szükségéhez. A katonasághoz önkéntes szolgálatra jelentkezők száma elenyészően csekély. Ami az adót, az állami adót illeti, eddig történetek önkéntes befizetések, mert küszöbön levőnek tartották a törvényen kívüli állapot közeli megoldását sokan. Óriási családok érte ezeket s e tekintetben, hogy milyen a visszahatás, eklatáns példa a félegyházai határozat, amely szerint ezután még az önkéntesen fizetett állami adót sem fogadják el az adópénztár.

Ezek az anyagi téren kezdődött meg, tart és folyik az ellentállás. S ennek nemcsak szórványos jellege van. Torontálmegyében, amely nemzeti vidék, az idén három millióval kevesebb állami adót fizetnek be, mint a tavaly. Így van ez máshol is. Hogy tehát a harc folyik, az kétségtelen. Nem fegyverrel, hanem azzal az anyaggal, amely nélkül nincsen fegyver és nincsen fegyveres. Ebben a jelben folyt eddig is a háború s most folyni fog még erősebben, folyni fog odáig, hogy érezhető mér-

tékig meg fog szünni a közvetett adók fizetése is.

A pénz jegyében kormányozó mai világban hathatósabb eszköz ez a fegyvereknél. És ez a harc mindenestre ki fog törni az egész vonalon, ha a nemzetben esett jogsérelmek nem kerülnek orvoslás alá.

— (A hadparancs és a tartalékos tisz.) *Edvi Illés* István budapesti mérnök érdekes levelet intézett a fővárosi lapok szerkesztőjéhez, a mely méltó arra, hogy a tartalékos tisztek tudomásul vegyék. A levél így hangzik:

„A Felső 1903. évi szeptember hó 16-án kiadott „Hadparancs”-ában felhívta az összes fegyveres erőt, esküjéhez híven, a komoly kötelezettség teljesítés útján tovább haladni, minden nemzeti sajátosságot tisztelve, minden ellentétet megoldva, valamennyi néptörzsnek különösen elnyelve a nagy egész javára fordítani. — Mint az összes fegyveres erőnek magam is parányi része, — de mindenek fölött ezeréves alkotmányunknak habár szerény, de ha kell rendíthetetlen védelmezője, a kétféle kötelezettséget a Felső hadparancsa folytán egymással összeütközésbe látom jönni és eunek konzekvenciáit levonva a hadseregben elfoglalt tartalékos tiszti rangomról a mai napon lemondottam. Nem szerénytelenségem, — mert hiszen úgy katonai állományt, becsületemet, mint hazám tekintet, a szó szoros értelmében csak kötelezettségem teljesítése talán némi megpróbáltatással s önmeggyőződéssel jár, parancsolják azt, hogy a Tektetés Szerkesztőségét lemondásom bejelentésének s indoklásának közzétételére kérem.”

A kolozsvári egyetemi ifjuság nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 21.

A kolozsvári egyetemi ifjuság lélekemelően szép hazafias tüntetést rendezett tegnap délután Mátyás király szobránál. A tüntetés mindvégig komolyan és ünnepélyesen folyt le, úgy a hogy az Kolozsvár egyetemi poláraihoz és az úgy komoly-ságához illt. E hazafias demonstráció jelentőségét elvitatni nem lehet. A famózus „hadparancs” ellen szözlött, de egyszersmind lelkes hozzájárulás volt a nemzeti egység-ményekért való küzdelemhez. Az ifjuság érettségét, higgadságát bizonyítja, hogy még inzultusokkal szemben is nyugodt maradt: egy pillanatra sem kockáztatván megnyilatkozásának komolyságát. Mi a kik napról-napra e lapok hasábjain hirdetik nemzetünk jogait és igyekeznünk ébren tartani az immár mind erősebben megnyilatkozó nemzeti közszellemet: igaz örömmel szemléltük a kolozsvári egyetemi polgárság tegnapi szereplését, mely tiszteletet követel és meghallgatást parancsol, mert azok a lelkes, hazafias szavak, melyek a vezetők ajkairól elhangzottak ma már nem egy párt nézetét tolmácsolják, hanem az egész nemzetét, mely osztatlanul szembelényezkedett az osztrák császár „hadparancsával” tiltakozván annak alkotmányellenes tendenciájával szemben. A mi örömtűn annál nagyobb, minden hasonló megnyilatkozás alkalmával, mert így látjuk, tudjuk, hogy küzdelemünk támogatóit megtaláljuk magában a nemzetben és különösen a magyar ifjuságban.

A kolozsvári egyetemi ifjuság tegnapi nagygyűléséről és a lapunk szerkesztőségének rendezett ovációjáról az alábbi tudósításban számolunk be;

Hadparancsot osztottak szét ma reggel az egyetemi polgárok között. Az Emke téri kis parkba invitálták őket, hogy az alkotmányunkon üttött rést szóvá tegyék és az öreg katonák benntartása s a besorozott, de haladékat nyert egyetemi polgárok behívása ellen tiltakozzanak.

A gyülekezés.

Négy órára szóló meghívás, de már 3 órakor sűrű csapatokban érkeztek mindenfelől az egyetemi hallgatók az Emke-térre. A rendőrség is nagy apparátussal vonult ki. Két biztos, mintegy 12 rendőr foglalt állást a park előtt.

Az indulás.

Alig tötte el a 4 órát, a vezetők kiadták a jelszót:

— Négyes sorokban felállani. Irány a Mátyás-tér, ott a szobor előtt fogjuk a gyűlést megtartani.

Ekkor már mintegy 700—800 egyetemi polgár volt a parkban. Ily nagy sokaság későre szervezkedhetett. De végre is megindult a hatalmas menet. Elöl nemzeti színt zászolt vitt egy ifjú, oldalt az időközben felszaporodott rendőrség foglalt helyet.

A Mátyás-téren.

A Kossuth nótá hangjainál érkezett meg az impozáns menet a Mátyás-térre. Ekkor már híre ment az egész városban a nagygyűlésnek. Tömegestől érkeztek mindenfelől az emberek. A Mátyás-tér csakhamar benépesedett. Ugy hogy a közönség száma meghaladta az ötezet.

A szobornál.

A lemenő nap utolsó sugarai aranyozták be a nagy király koszorúzott fejét, midőn felzengett a Hymnus jelezvény, hogy a gyűlés megkezdődött. A felséges akkordok elhangzása után Molnár Emil lépett fel a szobor talpazataira. Messze csengő hangon üdvözölte az egyetemi polgárságot. Élőnk színekkel esztelte a jelenlegi helyzetet. Újra kiötlítettünk a nemzetek sorából — így szól. — A Habsburgok vérei már sokszor megírták rólunk a gyászjelentést és ugyanez a császári kéz meg is faragta már egyszer a fejünket félszázaddal ezelőtt. Majd lelkesen beszélt arról a küzdelemről, melyet a függetlenségi párt már hét hónap óta vív a nemzet igazáért. Cítlálja a parancs egyes részeit. Elmondja, hogy törvénytelenül benn akarják tartani a kiszolgált katonákat, kik behívót kaptak azok az egyetemi polgárok is, kik haladékat kaptak katonai kötelezettségük teljesítésére. Végül felhívja a nagygyűlést, hogy tegyen lépéseket az országgyűlésnél ezen jogtalan-ságok megakadályozására. Az előzárás lecsillapultával Borbély György joghallgató a következő határozati javaslatot terjesztette a nagy gyűlés elé.

A határozati javaslat.

Mondja ki az egyetemi ifjuság nagygyűlése, hogy tiltakozik a kiszolgált katonák benntartása és a haladékat nyert önkéntesek mostani behívása és a hadparancs alkotmányosért tartalma ellen. Továbbá mondja ki a nagygyűlés, hogy szívének egész melegségével üdvözli az országgyűlést függetlenségi és 48-as pártot és azt a harc további erőltetésére kéri fel.

Végül: Mondja ki a nagygyűlés, hogy mozgalmat indít azon célból, hogy a hadparancs sérelmes része miatt Edvi Illés István példáját követve, minél több tartalékos tisztt mondjon le rangjáról.

A határozati javaslatot a nagygyűlés egyhangulag magáévá tette és annak végrehajtására bizottságot küldött ki.

Most közöshajra *Megyaszi Mihály* az egyetemi ifjuság régi, kedvelt vezéralakja lépett a talpazatra. Gyönyörű hasonlatokban bővelkedő, lelkes beszédét sok helyen félbeszakította az élénk éljenzés és taps. Ezzel a nagygyűlést véget ért. A vezetők kiadták a jelszót:

— Menjünk az „Ujság” szerkesztő-sége elé.

Az »Ujság» szerkesztőségénél.

A Mátyás-térről az Egyetem-utca át vonult az ifjuság lapunk szerkesztősége elé. Utközben a Kossuth-nótát énekeltek és gyakran volt hallható, hogy:

- Éljen a függetlenségi párt.
- Éljen Kossuth Ferenc!
- Abcug a szoldasztika!
- Abcug a grancisár!
- Éljen a független magyar sajtó!
- Éljen az „Ujság.”

Lelkes hangulatban érkezett a több, mintegy kétezerre menő tömeg lapunk szerkesztősége elé, a hol az „Ujság” folytonos éljenzése mellett szép rendben elhelyezkedtek szerkesztőségünk Petőfi-utcai ablaka előtt: A szerkesztőség csendes volt, mint vasárnap rendezés, csupán K. Kovács István lapunk belső dolgozóháza volt véletlenül a szerkesztőségben.

Az egybegyűlt közönség viharosan éljenezte dr. Papp József főszerkesztőt és Herczeg Jenő felelős szerkesztőt.

Majd előlépett a közönség soraiból *Megyaszi Mihály* teológus és erőteljű duzzadó lelkes beszéddel köszöntötte az „Ujság” szerkesztőségét.

Eljöttünk ide — ugymond — hogy üdvözöljük az Ujság szerkesztőségét, mint a tisztességes magyar sajtó erdélyrészi legelőkelőbb képviselőjét. Ez a lap elejétől végig a nagy nemzeti eszmék megvalósításáért küzdött. Ez a lap volt az, amely felébresztette az erdélyi részekben a magyar nemzeti közszellemet. Kéri a szerkesztőséget: maradjon meg továbbra is az eddigi hazafias uton, küzdjön továbbra is azokért az eszmékért, melyek a haza függetlenségéhez vezetnek. Az itt egybegyűlt egyetemi polgárok nevében fejezte be beszédét a szónok — hazafias fejezettel köszöntöm az „Ujság” szerkesztőségét.

A zúgó éljenzés csillapultával K. Kovács István, lapunk belső dolgozóháza közszönte meg az „Ujság” szerkesztősége nevében az üdvözlőket. Hangsúlyozta, hogy az „Ujság” továbbra is az eddigi lelkesedéssel fogja szolgálni a haza függetlenségének szent ideálját és végső lehelletig küzdeni fog a szabad, az önálló, a független Magyarország megteremtésének érdekében.

A beszéd elhangzása után az „Ujság” éljenzése mellett távozott el a közönség.

Összeütközés a szocialistákkal.

Az „Ujság” szerkesztőségétől folytonos éljenzés közepette a Mátyás-térre vonult vissza az ifjuság. Ugyanekkor érkezett oda a szocialisták menete is, kiknek tegnap délután szintén gyűlésük volt rendes gyűlésköz helyükön. A szocialisták, ahogy meglátták a szép rendben vonuló Kossuth-nótát éneklő ifjuságot, nyomban éktelen ordítózásra fakadtak:

- Le a nadrágosokkal.
- Le a függetlenségi pártal.
- Le az egy évig katonáskodó jogoncokkal.

Az egyetemi ifjuság ez éretlenkedéssel szemben is megtartotta komoly higgadságát. Sajnálatos lenézéssel fogadta a szocialisták kötekedését.

A hadparancs megégetése.

Az est beálltával az ifjuság a Kossuth Lajos-utcán haladva, az ev. ref. teológiai fakultásnál megégette dr. Kecskeméthy Istvánt, a kolozsvári függetlenségi és 48-as párt elnökét, majd ismét a Mátyás-szobornál állapodott meg. Itt a hivatalos lapnak azt a számát, mely a hadparancsot hozta, ünnepélyesen megégették. Ezután szép rendben széjjeloszlottak.

A rendőrség.

Mint már előbb is jeleztük, a rendőrség nagy apparátussal vonult ki a gyűlésre, 18 lovasrendőr és ennél jóval több gyalogrendőr kísérte a menetet.

Dicséretre kell feljegyeznünk, hogy tapintatosan viselkedtek és semmiféle rendezettség nem történt, ami különben természetes is, mert az egyetemi polgárok az ünnepélyes manifestáció komolyságához mértén, nem is szolgáltattak okot semmiféle rendőri beavatkozásra.

Bérmálás a Szent Péter templomban.

Kolozsvár, szept. 20.

A Szent-Péter plebániá templomában tegnap d. e. tartotta meg a bérmálást gróf Majláth Gusztáv erdélyi róm. kath. püspök, a kit ez alkalommal az egyházközség nagy ünneplésben részesített. A Kereszt-utcanál zöld galyakból készített és nemzeti színű lobogókkal díszített díszkapu emeltetett a püspök tiszteletére, hova gróf Majláth háromnegyed 9 órakor érkezett meg.

A díszkapunál Jékey Dániel törv. bír.; egyházi főtanácsos fényes díszmagyarban üdvözölte a püspököt a következő beszéddel:

Mélt. és Főtisztelendő gr. Püspök ur! Kegyes Főpásztorunk!

A Méltóságod bölcsesége folytán szervezett szentpéteri autonóm egyházközség nevében őszinte lelkesedéssel mutatjuk be első hódolaturunkat azon alkalommal, hogy főpásztori buzgalmával híveinek a bérmálás szentségét kiszolgáltatta.

Csecsemő korát éli még az egyházközség; szerénynek azok a kerekék, a

melyek között az autonóm élet mozog, de Istenbe vetett rendíthetetlen reményünk, hogy Méltóságod fenkölt kormányzása alatt be fog teljesedni, mert be kell teljesednie; a mindnyájunkat hevítő eszme, hogy az egyházközség elveit bibliai mustármag egykor terebélyes fává fejlődik.

Ez eszme hatása alatt szívóbb fakadó óhajunk, hogy az Ur kegyelme tarítsa meg kegyes Főpásztorunkat a magyar katolikus hitélet és ezzel a nemzet erkölcsi élete fölvirágoztatására és megszilárdítására irányzott törekvéseiben, lássa e törekvések fényes eredményét. Isten hozta körünkbe. Éljen sokáig!

A szép beszédre gróf Majláth Gusztáv meghatott szavakban válaszolt. Kijelentette, hogy örömmel jött a fiatal egyházközségbe. Ő is úgy találja, hogy a jelen sulyos viszonyok között csakugyan szükség van a magyar nemzetnek a hit és vallás vigaszára.

Ezután *Andrásofszky Annuska* üdvözölte a püspököt, kinek egy szép virágcsokrot nyújtott át...

A plebánia kapujában dr. Szekeres plébános fogadta a püspököt, gyönyörű beszéddel üdvözölve az egyházot.

A püspök válaszában örömet fejezte ki a fölött, hogy az új egyházközség oly kötelezettségűdó kiváló papot kapott, mint dr. Szekeres.

Ezalatt a templomban már összegyűlekeztek a bérmálandók, körülbelül százan, közöttük Hevesy József helybeli műasztalos is.

A bérmálás szentségének kiszolgáltatása után dr. Szekeres, majd a püspök tartottak gyönyörű szónoklatot. Az istentisztelet után a püspök megtekintette a Szent-Erzsébet ágmenház és a plebánia helyiségeit.

Ezután ebédre gyülekeztek össze a meghívottak. Mintegy 100 személyre terítettek a Szent-Erzsébet ágmenház udvarán, ahol erre az alkalomra díszes sátor állítottak fel. A jelen voltak közül a következők neveit jegyezhetjük fel: Gróf Majláth Gusztáv erd. róm. kath. püspök; Béldi Ákos gróf főispán, Szvacsina Géza polgármester, Bíró Béla apátplebános, dr. Generich Gusztáv egyet. m. tanár, dr. Jékey Dániel törv. bír., Hevesy József műasztalos, Káoszoni Alajos, dr. Farkas Lajos egyet. tanár, főgondnok; dr. Oráry Kálmán egyet. tanár, Hadházi Imre aligazgató, dr. Boeskor Mihály kir. itélő táblai bír., Erdélyi Károly dr. igazgató, Gábor József, Kozár Ferenc, Pál István apátkanonok, Salamon Antal vár. tanácsos, Kasay Rezső dohánygyári igazg., Pápay Sándor, Kovács József, Kovács Lajos kanonok, B. Bak Lajos műasztalos, Palczor Ede, Nagy Kálmán, Nagy Dezső, Demjén Ágoston, dr. Menyhárt Gáspár, m. tan., Várady Albert, dr. Szombathelyi József, dr. Szekeres József. A sajtó részéről jelen voltak: Hegyesy Vilmos a „Magyar Polgár” fel. szerkesztője; dr. Papp József az „Ujság” főszerkesztője és Kiss Menyhért az „Ellenzék” munkatársa.

Az első felköszöntőt dr. Farkas Lajos főgondnok mondotta. Az agbáz szegényeit — ugymond — végtelen örömmel tölti el az a tudat, hogy a szegények atyja, a mi püspökünk az asztalunknál ül. A békesség és jólékonyság igaz apostolára gróf Majláth Gusztáv püspökre emeli poharát.

Gróf Majláth püspök Farkas Lajost élteti, mint akinek köszönhető az ágmenház ujjiásztelése.

Szvacsina Géza Kolozsvár sz. kir. városa nevében az erdélyi róm. kath. püspökre gróf Majláth Gusztávra és dr. Farkas Lajos főgondnokra, a róm. kath. egyház e két nagy férfira emeli poharát.

Erdélyi Károly, dr. Szekeres Józsefre az új plebános őríti poharát, mint aki nap-nap után fáradságtalanul gondozza egyházközsége ügyeit.

Fál István kanonok, a dohánygyár vezetőit köszönti, mint akik jó szellemben és hazafias irányban vezetik alkalmazottait.

Az ebéd alatt a dohánygyári dalkör énekelt szebbnél-szebb magyar dalokat, kiknek a püspök ékes szavakban köszöntö meg a közreműködést. Az utolsó dal a püspök kivására a „Hymnusz” volt, melyet állva hallgattak meg az egész társaság és együtt énekelt a dalkörrel.

Ezzel az ebéd be is fejeződött és gróf Majláth Gusztáv a jelenlévők lelkes éljenzése közepette eltávozott.

Az ebéd étlapja a következő:

Máj-gombóc leves.

Fogas tartár-mártással.

Bélszín körözve.

Töltött káposzta.

Parfait.

Libapecsénye — saláták.

Gyümölcs — fekete kávé.

Borok:

Som. Hadrévi. Muskotály.

Egri bikavér.

Répáti savanyúv.

Szolnok-Dobokavármegye virilisei.

Az alispán kitanítása.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 21.

Nagyon érdekes két írás jutott hozzánk Dérről. Valamikor a Bánffy-féle rövid tartamú ex-lex idején Szolnok-Dobokavármegye volt az, mely megtagadta a kormány utalványozási jogát. Ma Szolnok-Dobokavármegye az első a gerinctelenek között: a kormány hűséges csatlósa és mindenre kész szolgálója. Az eset, melynek alkalmából mindent szíva tesszük a következő:

Szolnok-Dobokavármegye igazoló választmánya összeállította a virilisek névjegyzékét, dacára hogy adókievítés nem történt, mert nem is történt. S dr. Torma alispán a következő átiratot intézte dr. Farkas János ottani tekintélyes ügyvédhez:

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.

Szám: 10265—1903.

Az igazoló választmány uraságodat a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjairól az 1904. évre egybeállított névjegyzékbe felvette.

Miután pedig a „dési kerület” részéről választási jogán is tagja a törvényhatósági bizottságnak, felkérem miszerint 15 nap alatt nyilatkozzék az iránt, hogy mint legtöbb adót fizető, avagy mint választott bizottsági tag kívánja-e jogait gyakorolni?

Nyilatkozatának kimaradása esetén úgy fog tekintetni, mint ki a választott tagságtól lépett vissza.

Dés, 1903. évi szeptember hó 17-én.

Dr. Torma, alispán.

Ez átiratra dr. Farkas János a következő hazafias szellemű átiratban válaszolt:

Nagyságos kir. Tanácsos Alispán Ur!

Az igazgató-választmánynak azon eljárását, mely szerint a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjairól az 1904. évre érvényes névjegyzékbe egybeállította s mely szerint engem is abba felvett, bármily megtisztelő is reám nézve, de ezuttal nem vehetem tudomásul.

Fájdalom, hogy az ország már hónapok óta alkotmányellenes módon kormányoztatik.

Mert: meg nem szavazott adót, az 1867. évi X. t.-c. szerint sem kivetni, sem beszédni nem szabad.

A törvényhatósági bizottság legtöbb

adót fizető tagjairól pedig az 1904. évre érvényes névjegyzékbe csak az 1903. évből történt adó kiírás alapján lehetne összeállítani. Amde 1903. évből addig kiírás nem történt és törvény szerint nem is történhetett. S így azon kérdés merül fel előttem, hogy minő adatok alapján állíthatta össze az igazoló választmány a legtöbb adót fizető 1904. évre érvényes névjegyzékét?

Az 1903. évi adatok alapján nem állíthatja össze, mert ilyen adatok törvény szerint nem léteznek; — ha pedig az 1902. évi adatok alapján állította össze, akkor törvénytelen módon járt el:

A törvénytelen módon összeállított névjegyzékét pedig én magam annál kevésbé respektálhatom, mert, mint ügyvéd esküvel tettem arra: „Hogy felséges királyunkhoz, Magyarországhoz és ennek alkotmányához mindenkor hű maradok, teendőimet a törvények és törvényerejű rendeletek szerint hiven, pontosan és lelkiismeretesen teljesítem.”

Mint e haza hű polgárának és ügyvédnek pedig főkötelességem örökönni afelett, hogy Magyarországot alkotmányos és törvényes szigorúan megtartsanak s hogy sem az alkotmányon, sem a törvényeken senki sérelmet ne ejtse, még a megyei igazoló választmány sem!

Ezért az igazoló választmány által törvénytelen módon összeállított névjegyzék nem fogadom el, s a 10265—1903. becses felhívására kijelentem, mi szerint mindaddig, míg a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe pedig törvényes módon összeállítható nem lesz s illetve mindaddig, míg hazánkban az alkotmányos és törvényes állapot helyre nem állíttatik, mint választott bizottsági tag kívánom jogaimnak a törvényhatósági gyűlésen gyakorolni.

Fentartom azonban jogomat a törvényes állapot helyreállításá utánra, felkéréséhez képest nyilatkozni.

Nagyságodhoz kiváló tisztelettel:

Dr. Farkas János, ügyvéd és birtokos.

Hazafias és minden tekintetben törvényes is ennek az átiratnak tartalma, mely egyszersmind kitűnő lecke, Szolnok-Doboka megye vezetőinek.

Hírek.

— (Blitelt zöld-szász ügyvédek.) Az itteni ügyvédi kamara fegyelmi bírósága igen érdekes ügyben hozott most ítéletet. Néhány évvel ezelőtt, midőn József főherceg Beszterczét látogatta meg a város elha-

tározta az utcák feldiszlését, úgy hogy mindentörvényes nemzeti trikolor lengett. Két zöld-szász ügyvéd azonban nem követte a többiek példáját, hanem tüntetőleg *kék-vörös, szász nemzetiségi* lobogót tűztek ki. E két ügyvéd neve: dr. Kelp Gusztáv és dr. Láng Károly. E hazafiatlan tüntetés miatt, mind a három foku közigazgatási bíróság, az említettek állam elleni kihágásért pénzbüntetésre ítélte és az íratokat a kamara fegyelmi választmányához átteni rendelte. A fegyelmi bíróság vád alá is helyezte a két ügyvédet az ügyvédi rendtartás 68. §-ába ütköző azon fegyelmi vétségért, hogy a magyar ügyvédi kar tekintélyét mélyen sértő magaviseletet tanusítottak és hogy államellenes kihágást követtek el. A kir. Curia a vádhatározatot helybenhagyta. Szombaton volt ebben az ügyben a főtárgyalás. A fegyelmi bíróság a következő tagokból állott. Elnök: Csongvay Lajos; bírák: dr. Sebess Dénes, dr. Ötvös, dr. Fenyvesi Soma és dr. Bedő Sándor. Közvetítő: Blumenfeld József kamarai és gróf Lázár Miklós kir. ügyész. — Az ügy lefolyása után, melyen vádlottak irásában terjesztették elő védekezéseiket és ebben is mintegy tüntetőleg államellenes tendenciákat hangoztattak, Blumenfeld József és gróf Lázár Miklós ügyészek a fegyelmi vétségben bűnösnek kárték kimondani a vádlottakat és szigorú büntetést kértek. A fegyelmi bíróság az ügy komolyságához mérten súlyos ítéletet hozott. Vétkeseinek mondotta ki őket azért mert botrányos magaviselettel államellenes kihágást követtek el. dr. Kelp Gusztáv 1000 korona pénzbüntetésre ítélt, Láng Károlyt ügyvédi gyakorlatától fél évre felfüggesztette.

— (Verekedések.) A tegnapi vasárnap is meghozta a szokásos verekedéseket. Két helyen is történt összekokcsolás. Az egyik a Nagyszámos utcában volt. Olyan nagy lármát csaptak itt Kiss Árpád asztalossegéd és László Gábor kőműves, hogy az egész környék összezsaladt. Egyéb baj különben nem történt. A másik verekezés a Heltai utcában történt. Itt Váro József asztalos, Fekete Ferenc asztalos, Kocs János, Pál János és Vanai Endre kaptak össze, úgy hogy a mentők segítségét is igénybe kellett venni a verekezés eredmények gyógyítására.

— (Ezresek a cigányoknál.) Nagybányáról írják tegnap egy 54 tagból álló cigánykaraván fogtak el. A cigányokat két hét óta eredménytelenül nyomozták. E hó 11-én ugyanis báró Blomberg Aladár gardánfalvi kastélyába ismeretlen tettesek betörték. A betörők a báró irodájának egyik szekrényéből több nagyértékű rendjelet, több száz korona készpénzt, olasz pénzt és

ruhaneműket loptak el. A csendőrség Angyal György cigányvajda karavánját gyanúsította a betöréssel, mert akkor a községben tartózkodott. A karavánt a nagybányai csendőrség el is fogta, de Blomberg báró holmijából semmit se találtak náluk. Érdekes, hogy a cigányok birtokában egy kis zsákban 6000 korona aranypénzt találtak, amelynek jogos szerzését azonban írásbelileg igazolták. A csendőrség a cigányokat elbocsátotta.

Táviratok

A függetlenségi kör zászlószentelési ünnepélye.

Sátoraljaújhely, szept. 21.

A városba érkezett küldöttségek reggel vonultak zeneszóval a függetlenségi kör elé. Kilenc órakor a függetlenségi párt lobogóját, melynek egyik oldalán Kossuth Lajos, a másikon Rákóczi képe van, nagy közönség jelenlétében a róm. kath. templomban felszentelték, majd a főtéren felállított sátorban megkezdődött a szögbeverés, miközben a dalárda énekelt. Azután Kossuth Ferenc a következő megnyitót mondta:

Mint a kör diszelnöke és az országos függetlenségi párt elnöke és vezére, megnyitom az ünnepélyt. Beverjük a szöveget ama zászló rudjába, melyet ma felémelünk a városban s le nem tesszük, míg diadalra nem vesszük. Oda fogjuk verni a szeg-ekkel azokat az eszméket, melyeket apáink életükön át hirdettek és oda fogjuk adni gyermekeinknek, hogy hirdessék úgy, mint mi. E szögek a késő utókorak bizonyítói fogják, hogy mindenkor élt a magyar ember szívében lelkesedés és hazaszeretet. Már a templomban Isten áldását adták a zászlóra én pedig, miut a hazaszeretet szent vallásának hű szolgája adom áldásomat a zászlóra. (Hosszas éljenzés.)

Ezután láci Szabó Lászlóné zászlónya, majd Kossuth Ferenc a maga és öccse és az orsz. függetlenségi párt nevében vert szöveget a zászlórudba. Az ünnepély után a vármegyei függetlenségi párt Kossuth elnöklésével disztyulást tartott. Meyer Béla, beszédében kizsoltotta Kossuthot ragaszkodásukról. Kossuth, aki úgy a tegnapi, mint a mai zászlószentelési beszédénél mindvégig érintetlenül hagyta az

aktuális politikai kérdéseket beszédében most is csak az önálló vámtérletet fejtegette. Közgyűlés után Göncznek függetlenségi polgári üdvözlőlték Kossuthot, aki a délután Sárospatakra s onnan este a fővárosba utazott.

Khuen a királynál.

Budapest, szept. 18.

Ő felsége tegnap délután 3 órakor külön kihallgatáson fogadta Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök ma délelőtt újból megjelent kihallgatáson 6 felségénél és délután Budapestre utazik.

Rákóczi-emlék leleplezése.

Tiszabecs, szept. 21.

Szatmár és Ugocsa megyék a tiszabecsi harcmezőn a tiszajuriki Tiszahid balparti fejeénél Rákóczi-emléket emeltettek, amelyet tegnap lelepleztek le, a vármegyéből összegyűlt ezernyi ezer nép jelenlétében. Az országos függetlenségi pártot Barabás Béla, Luby Géza, Luby Béla, Illyés Zsigmond és más képviselők képviselték. Gróf Csáky megnyitóját után dr. Fechtel János tanár Rákóczit méltatta, majd Illyés Bálint képviselő szavazta el saját ódját: „Rákóczi visszatért” címmel.

Népgyűlés Szabadkán.

Szabadka, szept. 21.

Az itteni szabadelvű párt tagjai vasárnap délelőtt a katonai javaslatok és a hadparancs tárgyában nagy népgyűlést hívtak egybe, a melyen nagyszámu közönség vett részt. A gyűlés elhatározta, hogy az országgyűléshez feliratot intéznek, a melyben kívánják, hogy a hadsereg vezényleti nyelve az eskü és a zászló is magyar legyen. Kívánják, hogy az adómegtagadás fegyverével mindaddig éljen az ország, a míg a nemzeti vívmányok elérve nem lesznek. A gyűlés a Hymnusz hangjait mellett osztott szét. Utána a Szabadság-émlék dr. Csillag Károly közkívánatra nagy néptömeg előtt beszédet mondott.

Ugyancsak délelőtt a szociálisták is nagy gyűlést tartottak a katonai javaslatok és a hadparancs tárgyában.

Felolvas szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Lapfőlapadonos:

GOMBOS FERENCZ.

Sárgahüvelyű
Mont d'or bab
(KARÓBAB) 2747 2-6
bármely mennyiségben megvételre kerestetik! — Czim a kiadóhivatalban.

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-u 18.
Nagy raktár az összes hangszerekben.
Nagy javítóműhely.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Abrudán és Antoni
épület- és műlakatosok víz-, gáz- és csatorna-berendezési vállalkozása
Kolozsvárt, Szentlélek-utca 4. sz.
Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani
xx épület- és műlakatos műhelyünket xx
nemkülönböztetve ezzel kapcsolatos víz, gáz és csatorna-berendezési vállalkozatokat, hol mindennemű épület- és műlakatos munkát, vasrácsokat, vasszerkezeteket, takaréktüzhelyeket készítenek, továbbá víz- és gázvezeték, csatornázás, fürdőszobák, cseletrék berendezését a legmegbízhatóbban és legköltségtakaróbban, legújanyosan és pontosan eszközölnék.
A munkáért felelősséget vállalunk!
Kérjük tehát a n. é. közönséget, hogy bennünket ép úgy, mint elődünket, becses pártfogásával megismerjék s mi igérjük, hogy mindenben legpontosabban és legújanyosabban leszünk. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánva vagyunk kiváló tisztelettel.
GENG ÁKOS Utóda
Abrudán és Antoni.
2740 2-15

Kolozsvári
Zakarékpénztár és Hitelbank
Részvénytársaság.
Törlesztési és kölcsönzési jelzők: hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt fekvő bérházakra és bárhol fekvő föld-birtokra.
2606 71-
Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le s a kölcsönöket minden levonás vagy külön díj nélkül készpénzben fizeti ki.

Tisztelettel értesítjük a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy bevásárlási utainkból hazatérve, az elis-
TÁVIRAT!
mert elsőrangú gyárosoktól sikerült igen jutányosan az
ősz- és téli évadra
FÉRFI és NŐI
szébbnél-szebb szöveteket beszerezni, melyeket
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 40. szám (saját ház) alatt levő
nagy posztóraktárunkban
árusítunk.
Raktárunkban vannak a legfinomabb magyar, angol és brünni, valamint francia és skót gyártmányú szövetek a legdivatosaabb minőségben. Papok részére felöltőknek, téli kabátoknak, szalon ruháknak nagy választék. Továbbá egyenruhák nagy előírás szerinti kelmékben.
Nők részére csak a legfinomabb és legújabb divatu angol és skót gyártmányú szövetek: kosztümöknök és gallérokhoz oly szép minőségben, hogy a legkényesebb ízlésnek is meg tudunk felelni.
Videki megrendelőknek kívánatunk mintákkal szolgálni.
A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, biztosítjuk egyuttal jutányos és pontos kiszolgálásról.
MOSKOVITS B. ÖRÖKÖSEI
Zauderer, üzletvezető.

Minden nállam vásárolt, javított óráért 2 évi jótállás!
Olcsó órajavítási és aranyműves műhely!
Őszi J. Kolozsvár
Unió-utca 7. sz.
Zsebóra tisztítás K. 1.20-tól feljebb
„ rugó „ K. 1.20-tól „
„ üveg „ 40-től „
„ mutató „ 30-tól „
Gyűrű forrasztás „ 80-tól „
Gyűrűk „ 60-tól „
Tartós, lelkiismeretes munka!
Óráért 40 filler!
Aranyjavítások legolcsóbban!

Kalapudonságok! — Fehérneműek!
Bittó Rezső * Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 12.
Ajánlja az őszi évadra megérkezett
FÉRFIDIVAT
Ujdonságait!
Legjobb kivitelben, legjutányosabb árakban!
Nyakendő különlegességek!
Czipő- és sport-czikkék!

Mátyás király tér.
Gróf Rhédey palota.
Schuster Emil
Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati és fényképezési kellékek áruháza Kolozsvárt.
Telefonszám: 185.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát:
Az eredeti Amerikai Gramophon farsaság hangosan beszélő, zenélő- és szavaló-gépeit, eredeti gyári áron 105, 150—200 koronáig; ugyancsak ezekhez megfelelő lapokból állandó nagy raktár magyar, német, angol, francia, olasz kiadásokban. Gramophonokat megfelelő referenciák mellett havi részlettörlesztés mellett is árusítok eredeti gyári árakban.
Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn Suhl. H. Pieper és Neuman Freres belgumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen Caliberben 38 koronától 600 koronáig; Revolverek, Browning és Bär czéllövő és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltény-hüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek stb., vadászczipők, csizmák, vadászharisnyák, kalapok és sapkák. Vízhatlan ledző és fészörkabátok, felöltők és gallérok, valódi dániai mosható iramszarvasbőr kabátok, szőrmével bélelt és béleltelenül, bőrsapkák és sisakok.
Schuster Emil.
2 13 57-*